

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

**ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΟΩΝ
ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ – ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ
(ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΙΜΩΝ)**

Έτος βάσης 2020 = 100,0

Αναθεώρηση των Γεωργικών Δεικτών Τιμών (2020=100,0)

Γενικά

Οι Γεωργικοί Δείκτες Τιμών (ΓΔΤ) ή Δείκτες Τιμών Εισροών και Εκροών στη Γεωργία-Κτηνοτροφία μετρούν τη σχετική μεταβολή των τιμών που απολαμβάνουν οι παραγωγοί στον τομέα γεωργίας - κτηνοτροφίας κατά την πώληση των γεωργικών προϊόντων τους (Δείκτης Τιμών Εκροών) και των τιμών που καταβάλλουν για την αγορά των μέσων (Δείκτης Τιμών Εισροών) που απαιτούνται στην παραγωγική διαδικασία.

Η κατάρτιση των γεωργικών δεικτών τιμών από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) άρχισε το έτος 1967 με έτος βάσης το 1966=100,0. Έκτοτε, πραγματοποιήθηκαν αναθεωρήσεις των δεικτών, χρησιμοποιώντας ως βάση τα έτη 1976, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2015 και η τελευταία αναθεώρηση, με έτος βάσης (ε.β.) το έτος 2020=100,0.

Η κατάρτιση των ΓΔΤ βασίζεται σε εθελοντική συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Eurostat. Με βάση τη συμφωνία αυτή, για λόγους συγκρισιμότητας, οι δείκτες αναθεωρούνται κάθε πέντε (5) έτη σε έτη που λήγουν σε 0 ή 5.

Κάλυψη των δεικτών

Οι ΓΔΤ καλύπτουν τις συναλλαγές προϊόντων και υπηρεσιών του τομέα γεωργίας - κτηνοτροφίας. Κατ' εξαίρεση, όμως, καλύπτονται και οι συναλλαγές ελαιόλαδου και μούστου-οίνου, που ταξινομούνται στο μεταποιητικό τομέα, όταν η μεταποίηση-παραγωγή τους γίνεται από τη γεωργική εκμετάλλευση και θεωρείται ως δραστηριότητα του τομέα της γεωργίας.

Οι διενεργούμενες συναλλαγές μεταξύ των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (παραγωγών) με τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, αναφέρονται αφενός στις πωλήσεις των παραγόμενων προϊόντων και αφετέρου στις αγορές ειδών και υπηρεσιών απαραίτητων για τη παραγωγική διαδικασία.

Στις εκροές και στις εισροές, η επιλογή των τιμοληπτούμενων προϊόντων (και των ποικιλιών τους), γίνεται με βάση τη συμμετοχή τους στο γεωργικό εισόδημα και τις δαπάνες κατά το έτος βάσης 2020, όπως αυτές καταγράφονται στους Οικονομικούς Λογαριασμούς Γεωργίας.

Καταρτιζόμενοι δείκτες

Οι γεωργικοί δείκτες τιμών διακρίνονται στις εξής βασικές κατηγορίες:

α) Δείκτες τιμών εκροών προϊόντων της γεωργίας - κτηνοτροφίας (δείκτες απολαμβανόμενων τιμών χωρίς εισοδηματικές ενισχύσεις). Η κατηγορία αυτή υποδιαιρείται σε δύο ομάδες, της φυτικής και της ζωικής παραγωγής, οι δείκτες των οποίων συνθέτουν τον Γενικό Δείκτη Τιμών Εκροών.

β) Δείκτες τιμών εισροών προϊόντων και υπηρεσιών στη γεωργία-κτηνοτροφία (δείκτες καταβαλλόμενων τιμών). Η κατηγορία αυτή υποδιαιρείται σε δύο ομάδες, των αναλώσιμων

μέσων της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής (υλικά αγαθά και βοηθητικές υπηρεσίες) και των υλικών αγαθών σχηματισμού παγίου κεφαλαίου στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα παραγωγής, οι δείκτες των οποίων συνθέτουν τον Γενικό Δείκτη Τιμών Εισροών.

Αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη αναθεώρηση των ΓΔΤ (2015=100,0)

Σε σχέση με τα προϊόντα των δεικτών της προηγούμενης αναθεώρησης (2015=100,0), έχει προστεθεί στους δείκτες τιμών εκροών, στην ομάδα Σπόροι, η υποομάδα Σπόροι Λαχανικών.

Συντελεστές στάθμισης

Εκροές

Για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των δεικτών τιμών εκροών, χρησιμοποιήθηκε η συμμετοχή των επιμέρους προϊόντων στην συνολική αξία γεωργικής παραγωγής στο έτος 2020, όπως καταγράφεται στους Οικονομικούς Λογαριασμούς Γεωργίας.

Από τη συνολική ετήσια αξία παραγωγής των προϊόντων, αφαιρέθηκε η αξία παραγωγής για αυτοκατανάλωση των γεωργών, ενώ συμπεριλήφθηκαν οι συναλλαγές προϊόντων μεταξύ των γεωργών.

Εισροές

Οι συντελεστές στάθμισης των δεικτών τιμών εισροών υπολογίστηκαν για κάθε κατηγορία δεικτών χωριστά, στις ομάδες των αναλώσιμων μέσων παραγωγής και του σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, με βάση τη συμμετοχή τους στο σύνολο των γεωργικών δαπανών, όπως αυτές καταγράφονται στους Οικονομικούς Λογαριασμούς Γεωργίας, για το έτος 2020.

Συλλεγόμενες τιμές

α. Εκροές

Οι συλλεγόμενες τιμές είναι οι τιμές διάθεσης των προϊόντων από τους παραγωγούς (χωρίς επιδοτήσεις) και θεωρούνται ως τιμές παραγωγού, χωρίς να περιλαμβάνουν ΦΠΑ, μεταφορικά έξοδα και διάφορες κρατήσεις υπέρ τρίτων.

Οι συλλεγόμενες τιμές αναφέρονται σε τιμές που απολαμβάνει ο παραγωγός, κατά την πώληση των προϊόντων του στο «εμπόριο» ή στην «αγορά», δηλαδή στις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, με παράδοση των προϊόντων στο χώρο της αγροτικής εκμετάλλευσης. Όταν τα προϊόντα παραδίδονται στο χώρο του αγοραστή, τότε αφαιρείται από την τιμή πώλησης του προϊόντος η δαπάνη μεταφοράς του.

β. Εισροές

Οι συλλεγόμενες τιμές είναι οι τιμές που καταβάλλουν οι παραγωγοί, όταν αγοράζουν προϊόντα ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες που απαιτούνται στη παραγωγική διαδικασία, είναι απαλλαγμένες από ΦΠΑ και μεταφορικά έξοδα και αναφέρονται:

(i) σε συναλλαγές που πραγματοποιούνται «τοίς μετρητοίς», με πηγή τιμοληψίας το χώρο του καταστήματος πώλησης των προϊόντων για τα αναλώσιμα μέσα, και

(ii) σε συναλλαγές που διενεργούνται στα καταστήματα πώλησης μηχανημάτων «τοίς μετρητοίς» χωρίς ΦΠΑ και μεταφορικά έξοδα, κατά την αγορά μηχανημάτων, για το σχηματισμό του παγίου κεφαλαίου της γεωργικής - κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

Πηγές τιμοληψίας

Ως πηγές τιμοληψίας χρησιμοποιούνται οι εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις που αγοράζουν τα προϊόντα απευθείας από τους παραγωγούς, καθώς και οι γεωργικοί συνεταιρισμοί της Χώρας που συγκεντρώνουν τα γεωργικά προϊόντα. Επίσης, συλλέγονται τιμές από διάφορους οργανισμούς που συγκεντρώνουν τα προϊόντα από τους παραγωγούς, όπως οι σταφιδικές ενώσεις και από φορείς που συλλέγουν στοιχεία τιμών, όπως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Τα στοιχεία των τιμών για τις εκροές συγκεντρώνονται από 745 πηγές τιμοληψίας ενώ τα στοιχεία των τιμών για τις εισροές συγκεντρώνονται από 665 πηγές τιμοληψίας, σε όλη τη χώρα.

Εποχικότητα προϊόντων

Η εποχικότητα χαρακτηρίζει την γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή και έχει σαν αποτέλεσμα ορισμένα προϊόντα (εκροές) να μην είναι διαθέσιμα στην αγορά όλους τους μήνες ενός ημερολογιακού έτους. Κατά συνέπεια, οι ετήσιοι συντελεστές στάθμισης των προϊόντων αυτών κατανέμονται σε εκείνους τους μήνες, κατά τους οποίους είναι αυτά διαθέσιμα στην αγορά.

Τύποι υπολογισμού των δεικτών τιμών

Οι μηνιαίοι γεωργικοί δείκτες τιμών εισροών και εκροών, καταρτίζονται με βάση τον υπολογισμό των ατομικών δεικτών τιμών των προϊόντων και των αντίστοιχων μηνιαίων συντελεστών στάθμισης για κάθε προϊόν.

Ο γενικός δείκτης κάθε κατηγορίας τιμών (εισροών και εκροών) υπολογίζεται για κάθε τρέχουσα περίοδο t , ως μέσος σταθμικός των ατομικών δεικτών των ειδών της τρέχουσας περιόδου t , σύμφωνα με την παραλλαγή του τύπου του Laspeyres :

$$I^t = \sum_{i=1}^n R_i^t * w_i$$

Όπου

I^t = ο γενικός δείκτης τιμών εισροών και εκροών της τρέχουσας περιόδου t ,

R_i^t = ο ατομικός δείκτης τιμών του είδους i κατά την τρέχουσα περίοδο t ,
με βάση 100,0 στο έτος βάσης 0,

w_i = ο συντελεστής στάθμισης του είδους i (προκύπτει από την αξία παραγωγής ή δαπάνης κάθε είδους i κατά το έτος βάσης 0), με :

$$w_i = \frac{p_i^0 q_i^0}{\sum_{i=1}^n p_i^0 q_i^0}, \quad \sum_{i=1}^n w_i = 1$$

όπου

p_i^0, q_i^0 η τιμή και η ποσότητα του είδους i κατά την περίοδο βάσης 0,

$i=1,2,\dots,n$, είδη,

t = τρέχουσα μηνιαία ή ετήσια περίοδος.

Στους δείκτες τιμών εισροών στη γεωργία-κτηνοτροφία (αναλώσιμα μέσα - σχηματισμός παγίου κεφαλαίου), ο ατομικός δείκτης τιμών R_i^t του προϊόντος i κατά την τρέχουσα περίοδο t στο σύνολο της Χώρας, υπολογίζεται ως μέσος αριθμητικός των σχετικών τιμών των περιφερειακών δεδομένων (Nuts III) που τιμοληπτούνται την περίοδο t .

Στους δείκτες τιμών εκροών (φυτική και ζωική παραγωγή) ο ατομικός δείκτης τιμών R_i^t του προϊόντος i , κατά την τρέχουσα περίοδο t στο σύνολο της Χώρας, υπολογίζεται ως μέσος σταθμικός των σχετικών περιφερειακών τιμών (Nuts III) που τιμοληπτούνται την περίοδο t , με στάθμιση την παραγωγή ανά νομό του προϊόντος i (γεωγραφικός συντελεστής), κατά το έτος βάσης 2020 (στοιχεία από την Ετήσια Γεωργική Στατιστική Έρευνα που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ).

Οι μέσοι ετήσιοι ατομικοί δείκτες των τιμών εισροών υπολογίζονται ως απλοί αριθμητικοί μέσοι των μηνιαίων δεικτών, ενώ οι μέσοι ετήσιοι ατομικοί δείκτες τιμών εκροών υπολογίζονται ως μέσοι σταθμικοί των μηνιαίων δεικτών, με σταθμίσεις που προκύπτουν από το μεταβαλλόμενο καλάθι παραγωγής (το οποίο περιλαμβάνει τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά σε μηνιαία βάση).

Αναδρομικοί υπολογισμοί των δεικτών τιμών

Οι αναδρομικοί υπολογισμοί της χρονοσειράς των δεικτών για τα έτη προ του έτους 2020, υπολογίστηκαν με τη διαίρεση των δεικτών τιμών προϊόντων και ομάδων με τον αντίστοιχο δείκτη τιμών έτους 2020 (με ε.β. 2015=100,0), ώστε οι μεταβολές (μηνιαίες και ετήσιες) των δεικτών της χρονοσειράς να παραμένουν οι ίδιες.

Οι αναδρομικοί μηνιαίοι και ετήσιοι δείκτες των προϊόντων για τα έτη 2020 - 2022, έγιναν ως εξής: αρχικά υπολογίστηκαν οι μηνιαίοι δείκτες των προϊόντων όπως αναφέρεται ανωτέρω και στη συνέχεια οι μηνιαίοι και ετήσιοι δείκτες των ομάδων και υποομάδων (εκροών και εισροών) βάσει των ατομικών δεικτών των προϊόντων και τις νέες σταθμίσεις 2020=100,0.

Από το έτος αναφοράς 2023 και μετά, οι μηνιαίοι και ετήσιοι δείκτες υπολογίζονται με τις νέες σταθμίσεις (2020=100,0).

Στους πίνακες 1, 2 που ακολουθούν παρουσιάζονται οι συντελεστές στάθμισης των ομάδων και υποομάδων που αποτελούν τις εισροές και τις εκροές στις αναθεωρήσεις 2015 και 2020, οι μέσοι ετήσιοι δείκτες τιμών των εισροών και των εκροών για τα έτη 2021-2023 και οι μηνιαίοι δείκτες τιμών στο 1^ο τρίμηνο του 2024, με ε.β. 2020=100,0.

Πίνακας 1. Νέοι Συντελεστές Στάθμισης αναθεώρησης 2020=100,0 συγκριτικά με τους αντίστοιχους 2015=100,0									
Μέσοι ετήσιοι Δείκτες Τιμών Εκροών στη Γεωργία - Κτηνοτροφία 2021 - 2023 και									
Μηνιαίοι Δείκτες Τιμών 2024, με έτος βάσης: 2020=100,0									
Κωδικός	Περιγραφή	Ετήσιοι Συντελεστές Στάθμισης		2021	2022	2023	2024-01	2024-02	2024-03
		2015	2020						
140000	ΕΚΡΟΩΝ	100.000	100.000	110,9	125,6	144,8	164,7	162,9	162,4
100000	ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	71.720	79.487	113,1	127,3	145,7	175,2	172,7	170,8
10000	Δημητριακά και Σπόροι	8.270	6.836	129,2	175,7	136,2	129,4	129,0	129,1
20000	Βιομηχανικά Φυτά	5.602	6.073	139,0	155,1	130,9	132,2	100,7	100,7
30000	Κτηνοτροφικά Φυτά	4.839	6.223	106,7	135,9	147,0	151,4	152,5	157,2
40000	Λαχανικά και Κηπευτικά	16.410	18.141	104,0	118,6	144,8	143,7	141,5	140,3
50000	Πατάτες και σπόροι	2.129	2.149	101,6	129,3	143,9	152,6	153,7	154,8
60000	Φρούτα	22.692	32.187	110,0	110,4	127,9	135,5	138,1	147,6
70000	Κρασί	295	229	97,0	102,0	109,4	112,5	112,5	112,5
80000	Ελαιόλαδο	11.330	6.748	123,7	152,9	261,3	368,0	368,7	363,5
90000	Λοιπά φυτικά προϊόντα	153	902	102,1	106,7	112,8	113,6	114,1	114,8
130000	ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	28.280	20.513	102,8	118,8	141,5	147,6	146,8	146,3
110000	Κρέατα	12.883	8.231	103,3	118,6	133,0	132,2	132,8	132,7
120000	Ζωικά προϊόντα	15.397	12.282	102,4	119,0	147,2	153,9	153,6	153,2

Πίνακας 2. Νέοι Συντελεστές Στάθμισης αναθεώρησης 2020=100,0 συγκριτικά με τους αντίστοιχους 2015=100,0									
Μέσοι ετήσιοι Δείκτες Τιμών Εισροών στη Γεωργία - Κτηνοτροφία 2021 - 2023 και									
Μηνιαίοι Δείκτες Τιμών 2024, με έτος βάσης 2020=100,0									
Κωδικός	Περιγραφή	Ετήσιοι Συντελεστές Στάθμισης (ΣΣ)		2021	2022	2023	2024-01	2024-02	2024-03
		2015	2020						
220000	Γενικός Δείκτης Εισροών	100.000	100.000	106,4	129,6	132,8	132,6	133,0	132,5
200000	Αναλώσιμα μέσα	83.208	73.499	108,1	136,5	137,3	136,3	136,7	136,1
201000	Σπόροι	4.809	5.536	101,5	109,5	115,2	114,4	114,9	115,2
202000	Ενέργεια και λιπαντικά	22.319	15.444	114,8	161,6	147,9	147,7	151,2	149,1
203000	Λιπάσματα	5.234	5.139	106,6	164,5	170,3	153,2	153,2	152,7
204000	Γεωργικά φάρμακα	4.590	3.956	101,1	110,2	115,6	115,7	115,8	115,9
205000	Κτηνιατρικά φάρμακα	1.466	536	103,4	108,1	113,9	115,9	116,2	116,5
206000	Ζωοτροφές	34.571	34.073	108,8	135,0	137,7	135,9	135,0	134,6
207000	Συντήρηση και επισκευή μηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων	3.821	3.440	100,8	114,0	123,3	125,5	125,5	125,5
208000	Συντήρηση και επισκευή κτιριακών εγκαταστάσεων	319	260	102,9	119,6	130,8	132,0	132,1	132,0
209000	Λοιπά αγαθά και υπηρεσίες	6.081	5.114	102,4	111,4	123,0	137,4	137,3	137,3
210000	Σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου	16.792	26.501	101,9	110,4	120,2	122,3	122,7	122,7
211000	Γεωργικά μηχανήματα και εξοπλισμός	14.519	24.931	101,9	110,4	120,4	122,4	122,8	122,8
211110	Περιστρεφόμενα μονοαξονικά μηχανήματα	1.436	2.067	102,3	113,8	134,6	137,7	138,1	138,1
211120	Μηχανήματα καλλιέργειας	2.899	3.638	103,0	119,2	134,0	135,7	135,9	136,0
211130	Μηχανήματα συγκομιδής	2.372	3.581	100,7	103,1	106,3	107,0	107,0	107,0
211140	Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	3.260	7.514	103,0	112,3	121,7	122,3	122,4	122,5
211210	Γεωργικοί ελκυστήρες	858	1.491	100,4	108,0	117,7	120,2	120,4	120,6
211290	Λοιπά οχήματα	3.695	6.640	100,7	106,8	115,1	119,2	120,2	120,2